

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії Христина ВАРВАРУК, 1995 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2018 році ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» за спеціальністю «Початкова освіта», працює вчителем початкових класів Івано-Франківського приватного закладу ліцею «Перша ластівка». Виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Психологія».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.203 утворена наказом ректора Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ від 01 червня 2026 року № 713 у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –	Ігоря ГОЯНА, доктора психологічних наук, професора, професора кафедри соціальної психології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Рецензентів –	Ліліани ХІМЧУК, доктора педагогічних наук, кандидата психологічних наук, професора, професора кафедри психології розвитку Карпатського національного університету імені Василя Стефаника; Надії ВІТЮК, кандидата психологічних наук, доцента, доцента кафедри соціальної психології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Офіційних опонентів –	Наталії ЗАВАЦЬКОЇ, доктора психологічних наук, професора, завідувача кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля; Олександри БРЮХОВЕЦЬКОЇ, доктора психологічних наук, професора, завідувача кафедри психології та особистісного розвитку Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України.

на засіданні 3 серпня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки Христині ВАРВАРУК на підставі публічного захисту дисертації «Вплив конфліктологічної компетентності на формування професійної ідентичності майбутніх педагогів» за спеціальністю 053 Психологія.

Дисертацію виконано у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника, Міністерство освіти і науки України, м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Любомира ПІЛЕЦЬКА, доктор психологічних наук, професор, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, завідувачка кафедри соціальної психології.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна дисертаційного дослідження зумовлена поставленими завданнями та результатами їх розв'язання.

Вперше: здійснено цілісний психологічний аналіз впливу конфліктологічної компетентності на формування професійної ідентичності майбутніх педагогів як інтегративного особистісно-професійного утворення, що розгортається у когнітивному, особистісному та поведінковому вимірах; систематизовано та узагальнено сучасні теоретичні підходи до розуміння професійної ідентичності педагога та здійснено їх наукове групування відповідно до логіки професійного становлення особистості; теоретично обґрунтовано й емпірично підтверджено системоутворювальну роль конфліктологічної компетентності у структурі професійної ідентичності майбутнього педагога; розроблено авторську структурно-функціональну модель впливу конфліктологічної компетентності на формування професійної ідентичності майбутніх педагогів, у якій узагальнено компоненти, показники та рівні обох психологічних утворень та реалізовано логіку «розуміти – регулювати – діяти» як спільну основу їх розвитку; виявлено специфіку взаємозв'язків між компонентами конфліктологічної компетентності та професійної ідентичності майбутніх педагогів на різних етапах професійної підготовки; обґрунтовано систему психолого-педагогічних шляхів формування конфліктологічної компетентності майбутніх педагогів як чинника розвитку їхньої професійної ідентичності; розроблено та апробовано тренінгову програму розвитку конфліктологічної компетентності майбутніх педагогів, спрямовану на підтримку формування їхньої професійної ідентичності.

Уточнено: психологічний зміст понять «конфліктологічна компетентність майбутнього педагога» та «професійна ідентичність майбутнього педагога» як взаємопов'язаних інтегративних особистісно-професійних утворень; наукові уявлення про структурну відповідність компонентів конфліктологічної компетентності компонентам професійної ідентичності майбутніх педагогів; положення щодо ролі конфліктологічної компетентності як внутрішнього психологічного ресурсу формування професійної ідентичності майбутнього педагога в умовах конфліктної взаємодії освітнього середовища.

Набули подальшого розвитку: теоретичні уявлення про професійну ідентичність майбутніх педагогів як динамічний процес професійного становлення особистості у період навчально-професійної підготовки; наукові положення щодо ролі конфліктологічної компетентності як психологічного чинника професійного становлення майбутнього педагога; підходи до аналізу взаємозв'язку конфліктологічної компетентності та професійної ідентичності на різних етапах професійної підготовки; положення щодо можливостей використання психологічно орієнтованих програм розвитку конфліктологічної компетентності як засобу підтримки формування професійної ідентичності майбутніх педагогів.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що висвітлено можливості використання діагностичного інструментарію для вивчення показників конфліктологічної компетентності та професійної ідентичності майбутніх педагогів; розроблено й апробовано тренінгову програму розвитку конфліктологічної компетентності майбутніх педагогів, яка виявилася ефективною та може використовуватися у системі професійної підготовки здобувачів педагогічної освіти, у психологічному супроводі студентів педагогічних спеціальностей, у діяльності центрів психолого-педагогічного консультування, а також у системі підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Дисертація виконана державною українською мовою.

Дисертаційна робота складається з переліку умовних позначень, вступу, трьох розділів (дев'ять підрозділів), висновків, списку використаних джерел (162 найменувань) та додатку. Загальний обсяг роботи – 254 сторінки, з яких основний текст – 142 сторінки.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами).

Здобувач має 15 наукових публікацій за темою дисертації, у тому числі: 5 статей у наукових фахових виданнях України з психологічних наук та 10 тез доповідей в матеріалах всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференцій, що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами):

1. Варварук Х. П. Вплив конфліктологічної компетентності на професійну ідентичність педагогів: структурно-функціональний підхід. Теоретичні і прикладні проблеми психології. 2024. № 3 (65), т. 1. С. 83–94.
DOI: <https://doi.org/10.33216/2219-2654-2024-65-3-1-83-94>
URL: <https://tppjournal.com.ua/n65y2k24a7.html>
2. Варварук Х. П. Динаміка формування професійної ідентичності й конфліктологічної компетентності студентів педагогічних спеціальностей різних курсів. Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи. 2025. № 3 (68), т. 2. С. 49–62.
DOI: <https://doi.org/10.33216/2219-2654-2025-68-3-2-49-62>
URL: https://tppjournal.com.ua/n68y2k25_tom_2_a4.html
3. Варварук Х. П. Конфліктологічна компетентність у структурі професійної ідентичності майбутніх педагогів. Габітус. 2026. Вип. 81, т. 2. С. 11–16.
DOI: <https://doi.org/10.32782/hbts.81.2.1>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

Ігор ГОЯН, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри соціальної психології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Ліліана ХІМЧУК, доктор педагогічних наук, кандидат психологічних наук, професор, професор кафедри психології розвитку Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Надія ВІТЮК, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної психології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Наталія ЗАВАЦЬКА, заслужений діяч науки і техніки України, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Олександра БРЮХОВЕЦЬКА, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та особистісного розвитку навчально-наукового інституту менеджменту та психології Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.203 Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ, присуджує Христині ВАРВАРУК ступінь доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Ігор ГОЯН